

Η Εκκλησία υπέρ της ιατρικής έρευνας, με προϋπόθεση το σεβασμό στην ανθρώπινη ζωή

[Ορθοδοξία / Βιοηθική](#)

[Νίκη Νικολάου, Θεολόγος](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/23N6XCC>]

Όσον αφορά στο θέμα της θεραπευτικής κλωνοποίησης, η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν έχει ακόμα καταλήξει ποια θα είναι η στάση που θα τηρήσει απέναντί της[600]. Τηρεί αρνητική στάση απέναντι στην έρευνα η οποία βασίζεται σε έμβρυα. Αυτή η θέση, στηρίζεται στην πίστη της Εκκλησίας σχετικά με την ένωση της ψυχής με το σώμα, την οποία αναλύσαμε στο πρώτο κεφάλαιο της μελέτης. Είναι, λοιπόν, ξεκάθαρο ότι για την Εκκλησία το έμβρυο αποτελεί ψυχοσωματική οντότητα, είτε είναι γεννημένο είτε είναι αγέννητο. Επομένως, οποιαδήποτε πειραματική χρήση σε έμβρυα καταδικάζεται αυστηρά από την Ορθόδοξη Εκκλησία, όσο και αν οι προσπάθειες αυτές προσπαθούν να εξυπηρετήσουν αγαθούς σκοπούς[601]. Εντούτοις, είναι αδύνατο για την Εκκλησία να εμποδίσει και να σταματήσει τις έρευνες επί των εμβρύων που πραγματοποιούνται σε ιατρικά εργαστήρια.

Οι έρευνες, οι οποίες αποσκοπούν στη χρήση της κλωνοποίησης για θεραπευτικούς λόγους, δεν παύουν να σχετίζονται με τον πειραματισμό πάνω στα έμβρυα. Ωστόσο, η Εκκλησία δεν μπορεί να λάβει θέση μέχρις ότου τελεσφορήσουν οι προσπάθειες που καταβάλλονται για τη δημιουργία μοσχευμάτων που προέρχονται από τα εμβρυϊκά βλαστικά κύτταρα. Κατά τον Γρινιεζάκη, ακόμη και τότε θα είναι δύσκολο να λάβει θέση η Εκκλησία απέναντι στις προκλήσεις που θα προκύψουν. Για αυτό θα πρέπει να αντιμετωπίζει την κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Ενδεικτικά, η Εκκλησία πρέπει να διασφαλίσει τα δικαιώματα του εμβρύου, αλλά σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία η επιλογή μεταξύ της ζωής της μητέρας ή του παιδιού, τότε θα επιλέξει τη διατήρηση της ζωής της μητέρας. Με τον ίδιο τρόπο, λοιπόν, θα αντιμετωπίσει τα ζητήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή της κλωνοποίησης για μεταμοσχεύσεις.

Αναφορικά με το θέμα των μεταμοσχεύσεων, ο Γρινιεζάκης τις θεωρεί ως «ένα κορυφαίο επίτευγμα, που απογείωσε την πρόκληση της χειρουργικής με θεαματικά αποτελέσματα για την παράταση της ανθρώπινης ζωής»[602]. Ωστόσο, οι μεταμοσχεύσεις αποτελούν πρόκληση από τη μεριά της ηθικής. Ανάμεσα στις αρνητικές επιπτώσεις είναι «η ανακήρυξη των ανεγκέφαλων βρεφών ως νεκρών, η διακοπή της ζωής του δότη ή η επίσπευση του θανάτου του για την όσο το δυνατόν γίνεται ταχύτερη λήψη των μοσχευμάτων»[603]. Συνακόλουθα, προκύπτουν δύο άξονες προβληματισμού: (α) το ενδεχόμενο εκμετάλλευσης του αυτεξουσίου του δότη ή αλλιώς η εικαζόμενη συναίνεση και (β) ο αυθαίρετος προσδιορισμός της στιγμής του θανάτου ή αλλιώς ο όρος εγκεφαλικός θάνατος[604]. Η βιοηθική εστιάζει την προσοχή της «στο πόσο συναίνεση είναι η εικαζόμενη και πόσο θάνατος είναι ο εγκεφαλικός

»[605]. Από τη μεριά της η Εκκλησία, ακόμη δεν έχει λάβει επίσημη θέση, αλλά έχει κριτήρια και προϋποθέσεις τα οποία μπορούν να βοηθήσουν τον πιστό να διαμορφώσει τη θέση του γύρω από αυτό το ζήτημα.

Κατά τον Γρινιεζάκη, τρεις είναι οι οπτικές γωνίες τις οποίες πρέπει να έχει ως κριτήριο η Ορθοδοξία, ώστε να οριοθετήσει μια εκκλησιολογική και θεολογική θέση για τις μεταμοσχεύσεις. Ως πρώτη οπτική γωνία, προβάλλει την επιθυμία για παράταση της ζωής. Η Εκκλησία δεν είναι κατά της χρήσης της ιατρικής, η οποία έχει ως σκοπό να καλυτερεύσει τη ζωή του ανθρώπου. Για την Εκκλησία, όμως, όσο και να παραταθεί το διάστημα ζωής ενός ανθρώπου, κάποτε θα τελειώσει. Ο Χριστός με τα θαύματά του, δεν παρέτεινε απλώς τη βιολογική ζωή των ασθενών, αλλά τους πρόσφερε συγχώρεση και αιωνιότητα, αθανασία.

Απεναντίας, η προσπάθεια που γίνεται σήμερα από την ιατρική επιστήμη, επικεντρώνει το ενδιαφέρον της μόνο στην ακεραιότητα και την υγεία του σώματος, δημιουργώντας μια νέα μορφή ανθρωπολογίας, τη μηχανιστική ανθρωπολογία, που φαίνεται να έρχεται σε αντίθεση με όσα πρεσβεύει η χριστιανική ανθρωπολογία[606]. Είναι πρόδηλο ότι δίνεται μεγαλύτερο βάρος στη διατήρηση της ζωής και στη σωματική υπόσταση του ανθρώπου από ότι στην ψυχική υπόσταση. Η Εκκλησία τάσσεται εναντίον αυτής της αντιμετώπισης του ανθρώπου, αφού σκοπός της είναι ο καθαγιασμός του ανθρώπου και η σωτηρία του ως ενιαία ψυχοσωματική οντότητα[607]. Επομένως, είναι ορθό για τον χριστιανό να αναζητήσει βοήθεια για παράταση της ζωής του στην ιατρική, αλλά τόσο ο ίδιος όσο και οι ιατροί, πρέπει να ενεργούν με επίγνωση ότι η εξασφάλιση της υγείας και η ζωή γίνεται πρωτίστως με τη βοήθεια του ιατρού των ψυχών και των σωμάτων και ότι η χρήση της επιστήμης πρέπει να αποβλέπει όχι μόνο στη βιολογική παράταση της ζωής, αλλά να χρησιμοποιούν αυτό το γεγονός ως ευκαιρία για πνευματική πρόοδο και απόκτηση της αθανασίας[608].

[Συνεχίζεται]

[600] Μακάριος Γρινιεζάκης, *Η κλωνοποίηση υπό το πρίσμα της Ορθοδόξου Βιοηθικής*, ό.π., σ. 138

[601] Στο ίδιο, σ. 138

[602] Μακάριος Γρινιεζάκης, *Δωρεά οργάνων-Μεταμοσχεύσεις, Ηθική και θεολογική θεώρηση*, (<http://www.iak.gr/gr/logo-arthra/bioithika/1305810310.html>), ημερομηνία ανάκτησης 02/06/2013

[603] Στο ίδιο

[604] Στο ίδιο

[605] Στο ίδιο

[606] Μακάριος Γρινιεζάκης, *Η κλωνοποίηση υπό το πρίσμα της Ορθοδόξου Βιοηθικής*, ό.π., σ. 144

[607] Μακάριος Γρινιεζάκης, *Δωρεά οργάνων-Μεταμοσχεύσεις, Ηθική και θεολογική θεώρηση*, ό.π.

[608] Στο ίδιο

<http://bitly.com/1qK5IHs>